

Temps de bambú

GEMMA CALVET | Actualitzada el 28/02/2012 00:00

Flexibilitat. Aquesta és la paraula màgica i clau a la qual ens trobem abocats si volem ser capaços de fer front als reptes dels nostres temps. Un concepte imprescindible per superar els riscos de la rigidesa, del dogmatisme, de les consideracions absolutes, de la simplificació, de la negació de la complexitat.

L'adaptació a les circumstàncies, siguin quines siguin, exigeix una mirada vital madura. La capacitat de fer front a les dificultats demana imaginació per reinventar-se, per capgirar la temptació de rendir-se. No es pot discutir el valor de ser flexible.

Darrere el paradigma de la flexibilitat, però, hi ha el risc de sacrificar certes essencials per a l'existència. La crisi ens obliga a flexibilitzar lleis i marcs. La Constitució es pot reformar, les sobiranes es dilueixen, les aspiracions polítiques s'han de posposar a millors escenaris. Les idees no troben espai en aquest moment d'incertesa i decadència occidental.

Els arguments de la flexibilitat són motiu d'inquietud per a la gran majoria de les persones.

La reforma laboral, seguint els postulats nord-americans, aposta per un model productiu en el qual ja no és possible treballar al lloc on es vol viure. L'aposta per un projecte de vida girarà entorn al valor flexible i fràgil del treball, que serà l'única guia de decisions vitals. Les opcions de família, d'arrelament cultural o de realitat identitària passen a la cua de les variables rellevants. L'accés a l'ocupació dignament retribuïda ja no depèn ni de la formació ni de la capacitat de disciplina i d'esforç. El mercat laboral ha engolit, sota el principi de la flexibilitat i el deure de la mobilitat, la llibertat de ser on un vulgui ser.

Ahir, en una interessant tertúlia, la catedràtica Mercè Vilanova alertava de la necessitat de recuperar el concepte de *democràcia* i de saber reconèixer els grans avenços del darrer segle, avenços que ara es troben en perill. En el nou paradigma de la flexibilitat i la velocitat, el mateix concepte de *segle* se sacrifica en favor del concepte de *mil·lenni*, que engoleix tot el progrés recent.

Certes en risc que quasi no som capaços d'intuir en aquest panorama de flexibilitat i adaptació intel·ligent que se'ns demana.

Al llibre *Justícia*, el filòsof Sandel defensa la necessitat que les problemàtiques més complexes a les quals ens toca enfrontar-nos com a ciutadans puguin ser abordades des de la raó. Tot i així, reconeix que cal valorar la legítima indignació que sorgeix arran de determinades qüestions com per exemple el rescat amb diner públic del sector financer i bancari als Estats Units. El Congrés i el Senat hi varen accedir per evitar un desastre econòmic que perjudicava tota la societat, però -insisteix l'autor- des d'un punt de vista moral va existir la sensació que la societat era víctima d'una forma d'extorsió. A això s'hi afegeix l'escàndol de les

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

primes que han cobrat els directius amb posterioritat al rescat, escàndol al qual els directius van respondre argumentant que ells havien de cobrar pel risc de perseguir uns beneficis que en molts casos s'escapen del seu control. Sandel relata com als Estats Units, l'any 2007, la retribució dels directors generals de les empreses més grans va ser 344 vegades la d'un treballador mitjà.

L'economista Josep Fontana, a *Més enllà de la crisi*, ens recorda la denúncia que va fer Krugman d'aquesta realitat: "En el primer acte els banquers es van aprofitar de la desregulació per llançar-se a una especulació desbordada, inflant les bombolles per préstecs incontrolats. En el segon les bombolles van esclatar i els banquers van ser rescatats amb diners dels contribuents mentre els treballadors en patien les conseqüències. I en el tercer, els banquers van decidir utilitzar el diner aconseguït per donar suport a polítics que els prometien abaixar els impostos i desmuntar les poques regulacions aconseguïdes".

El cercle tancat. La política seduïda de manera subtil. I la política neutralitzada com a eina per mantenir certes. Ens cal flexibilitat de bambú. Diuen que l'aspecte fràgil del bambú amaga una increïble resistència. Fins i tot pot substituir el formigó en la construcció de ponts. A Daozi, a la Xina, un equip d'enginyers de la Facultat de Hunan ha construït el primer pont de bambú que és capaç de suportar noranta tones de pes.

La mirada sobre aquesta desigual realitat del sistema demana alguna certesa. Davant l'obscuritat de l'escenari on alguns guanyen en detriment de l'interès general, hem de compatibilitzar la flexibilitat amb l'esperit del bambú. Som flexibles, sí, però resistirem: no volem que se'ns trenqui el tronc: la democràcia.

PUBLICITAT

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

Calldetenes, manifestos i samaritans

De les 'policies' a la 'politics'

La màscara legal de la dominació